Joschka Fischer (Bündnis 90/Die Grünen)

Achtergrond - 14 september 2006

Joseph ('Joschka') Fischer werd op 12 april 1948 geboren in Gerabronn, in Baden-Württemberg. Kort nadat hij op zestienjarige leeftijd, in 1966, zijn gymnasiumopleiding had onderbroken, overleden zijn vader en zus. Daarop brak voor Fischer een onbestemde periode aan waarin hij de meest uiteenlopende baantjes had. Uiteindelijk kwam hij terecht in de kringen van het radicale studentenprotest in Frankfurt. Daar ontwikkelde hij het politieke bewustzijn dat een groot deel van zijn verdere levensloop zou bepalen. Fischer is inmiddels voor de vierde maal getrouwd en heeft een zoon en een dochter uit twee eerdere huwelijken.

De politieke bewustwording van Joschka Fischer vertaalde zich in 1981 in zijn lidmaatschap van *Die Grünen*, de West-Duitse voorloper van de huidige regeringspartij Bündnis 90/Die Grünen. Van 1983 tot 1985 had hij namens *Die Grünen* zitting in de Bondsdag. Nadat hij tussen 1985 en 1994 diverse politieke functies in de deelstaat Hessen had vervuld, keerde hij in 1994 terug in de Bondsdag. Na de verkiezingen van 1998 werd Joschka Fischer minister van Buitenlandse Zaken en vice-kanselier in de regering van Bündnis 90/Die Grünen en de SPD.

De wijze waarop Joschka Fischer de afgelopen vier jaar als minister van Buitenlandse Zaken de politieke koers van Bündnis 90/Die Grünen heeft weten te beïnvloeden, wordt dikwijls beschouwd als symbolisch voor de volwassenwording van de protestgeneratie van 68. De voormalige rebel Fischer wist de partij zover te krijgen een deel van haar oorspronkelijke idealen los te laten en de consequenties die de regeringsverantwoordelijkheid met zich meebrengt, onder ogen te zien. Als minister van Buitenlandse Zaken namens een partij die tot de verkiezingen van 1998 het bestaan van de NAVO afkeurde, besloot Fischer in 1999 tot de inzet van Duitse militairen in Kosovo. Dit leidde tot heftige debatten binnen zijn partij, maar Fischer verwierf uiteindelijk de steun van de meerderheid van de partij. Hij wist de inzet van militairen in overeenstemming te brengen met de idealen van zijn partij door te wijzen op het feit dat het uitoefenen van de morele en humanitaire plicht van een beschaafde natie als Duitsland, soms gewelddadige middelen vereist. In november 2001 ging Fischer nog verder: tijdens een partijcongres stelde hij zijn aanblijven als minister, en daarmee indirect het

voortbestaan van de regering, afhankelijk van de steun van zijn partij aan het besluit om militairen beschikbaar te stellen voor de oorlog in Afghanistan. Net als in 1999 wist Fischer de meerderheid van de partij achter zich te scharen.

Onder leiding van Joschka Fischer heeft Bündnis 90/Die Grünen zich ontwikkeld tot een volwaardige politieke partij die tegemoet komt aan de eisen van de regeringsverantwoordelijkheid. De vraag is in hoeverre dit realisme bepaalde partijleden heeft teleurgesteld en zal doen besluiten de partij bij de komende verkiezingen de rug toe te keren.

Hoewel Fischer tijdens zijn verkiezingscampagnes door een *Spitzenteam* wordt ondersteund, spelen de leden van het team een ondergeschikte rol. De partij maakt in de praktijk gretig gebruik van het feit dat Fischer de populairste politicus van Duitsland is. Hij wordt gepresenteerd als een politicus die een sterk moreel besef in overeenstemming weet te brengen met de soms harde eisen van de politiek.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: https://duitslandinstituut.nl/artikel/4165/joschka-fischer-bundnis-90die-grunen